

Uppföljning Gemensam granskning 2025 – välfärdsbrott

Gymnasie- och
vuxenutbildningsnämnden

Innehållsförteckning

Inledning	4
Gemensam granskning - välfärdsbrott	5
Risk: Välfärdsbrottslighet.....	5
Granskning: Välfärdsbrottslighet	5
Välfärdsbrottslighet	6
Hur arbetar nämnden i stort med att motverka välfärdsbrottslighet?	6
Vilka risker inom de områden som handlingsplanen omfattar (enskilda, företag och föreningar, inköp och upphandling, otillåten påverkan och interna oegentligheter) har nämndens verksamheter identifierat och hanterat sedan handlingsplanen beslutades 2020?	6
Hur har nämndens arbete inom området med att motverka välfärdsbrott utvecklats sedan handlingsplanen beslutades 2020?.....	6
Hur delar nämndens verksamheter information med andra nämnder, myndigheter och andra relevanta aktörer kopplat till frågor som rör välfärdsbrott?	7
Hur inhämtar nämndens verksamheter information från andra nämnder, myndigheter och andra relevanta aktörer kopplat till frågor som rör välfärdsbrott?	7
Vad upplever nämnden som de stora utmaningarna i arbetet med att förebygga välfärdsbrott?.....	8
Med vilka och hur samverkar nämnden med andra nämnder, myndigheter och andra relevanta aktörer i arbetet med att förebygga, kunskapsutveckla och kontrollera.....	8
Med vilka andra nämnder, myndigheter och andra relevanta aktörer ser nämnden ett behov av att utveckla samverkan i arbetet med att förebygga, kunskapsutveckla och kontrollera	9

Vilka funktioner/verksamheter inom nämndens uppdrag har identifierats som särskilt betydande i arbetet med att motverka välfärdsbrottslighet?.....9

Hur skattar nämnden sammantaget det egna arbetet med att motverka välfärdsbrottslighet? 10

Inledning

Enligt beslut i kommunstyrelsen 2024-11-27 (STK-2024-1428) ska en granskning avseende välfärdsbrott genomföras under 2025.

Granskningen återskänks senast 31 maj 2025.

Gemensam granskning - välfärdsbrott

Risk: Välfärdsbrottslighet

Beskrivning av risk

Risk för att kommunen betalar ut pengar på felaktiga grunder, på grund av bristande riskmedvetenhet utifrån att området är brett och komplext, vilket leder till såväl ekonomisk skada som förtroendeskada.

Granskning: Välfärdsbrottslighet

Syfte med granskningen:

Syftet med granskningen är att undersöka om Malmö stad - stadens förvaltningar och bolag - har ett ändamålsenligt arbete för att motverka välfärdsbrottslighet.

Omfattning/avgränsning:

Granskningen omfattar Malmö stads nämnder, och helägda bolag i tillämpliga delar.

Granskningsmetod:

Granskningen genomförs genom allmänna och specifika frågor om nämndernas arbete med att motverka välfärdsbrottslighet, kompletterat med en mindre självskattning. Granskningsanvisning finns som separat dokument.

Välfärdsbrottslighet

Hur arbetar nämnden i stort med att motverka välfärdsbrottslighet?

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden arbetar med att motverka välfärdsbrottslighet inom områdena enskilda, inköp och upphandling, otillåten påverkan och interna oegentligheter. Detta sker inom flertalet avdelningar och enheter såsom HR, kommunala aktivitetsansvaret, elevhälsa och samordning, gymnasieantagning, vuxantagning och ekonomi. Nämnden förebygger välfärdsbrottslighet genom rutiner och utbildningsinsatser, kontrollerar systematiskt utbetalningar samt identifierar risker och åtgärdar brister genom bland annat intern kontroll. Nämnden samverkar och utbyter information med andra nämnder, myndigheter och aktörer för att motverka välfärdsbrottslighet. Redovisningsenheten arbetar systematiskt med kontroller av utbetalningar till leverantörer, genomför riktade kontroller av fakturor som avviker från uppsatta parametrar och kontrollerar att chefer inte attesterat sina egna kostnader.

Vilka risker inom de områden som handlingsplanen omfattar (enskilda, företag och föreningar, inköp och upphandling, otillåten påverkan och interna oegentligheter) har nämndens verksamheter identifierat och hanterat sedan handlingsplanen beslutades 2020?

Nämnden har identifierat flertalet risker inom ramen för intern kontroll sedan handlingsplanens upprättande 2020. Exempelvis granskade gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, inom ramen för intern kontroll, förvaltningens inköp under 2023. Granskningen syftade till att undersöka omfattningen av inköp från leverantör som kommunen inte har ramavtal med. Granskningen identifierade även orsaker till avsteg/avvikelse och förbättringsåtgärder. Vidare återrappporterar förvaltningen till nämnden arbetet med risker med höga riskvärden som inte ingår i intern kontrollplanen. Därigenom har exempelvis arbetet med referenstagning vid nyanställning återrappporterats.

Hur har nämndens arbete inom området med att motverka välfärdsbrott utvecklats sedan handlingsplanen beslutades 2020?

Nämnden har stärkt samverkan och utbyte av information med andra

myndigheter och aktörer för att motverka välfärdsbrott. Exempelvis har nämndens samverkan med Skatteverket avseende folkföringsbrott utvecklats. Nämnden redovisar arbetet mer ingående under frågeställningarna nedan.

Hur delar nämndens verksamheter information med andra nämnder, myndigheter och andra relevanta aktörer kopplat till frågor som rör välfärdsbrott?

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden delar och inhämtar information från andra myndigheter enligt nedan.

- Nämnden delar information med Försäkringskassan avseende VAB/föräldraledigheter för förvaltningens personal.
- I de fall som den uppsökande verksamheten inom ramen för det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) inte hittar en person inom målgruppen på uppgiven adress, anmäls ärendet till Skatteverket för vidare utredning.
- Nämnden delar information med Arbetsförmedlingen angående utbildning för personer inom Arbetsförmedlingens målgrupp.

Hur inhämtar nämndens verksamheter information från andra nämnder, myndigheter och andra relevanta aktörer kopplat till frågor som rör välfärdsbrott?

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden inhämtar information genom samarbete med andra förvaltningar, genom riktlinjer/rutiner från Stadskontoret och genom regelbundna uppdateringar från relevanta myndigheter om nya hotbilder och riskindikatorer. Nedan redovisas ett antal områden som nämnden inhämtar information.

- Vid beslut och utbetalning till fristående skolor gällande tilläggsbelopp för elever i gymnasieskola/anpassad gymnasieskola kontrollerar förvaltningen folkbokföring och närvaro på den fristående skolan.
- Folkbokföring kontrolleras vid utbetalning av inackorderingstillägg.
- Folkbokföring kontrolleras vid utfärdande av busskort och förvaltningen kontrollerar även att eleven är inskriven på skolan. Vid byte av folkbokföring till annan kommun spärras busskortet.
- Vid nyanställning kontrolleras legitimation och arbetstillstånd.
- Förvaltningen arbetar med skriftliga referenser och kontrollerar examensbevis.
- Inom verksamheterna KAA, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola samt vissa utbildningar inom vuxenutbildningen,

krävs information från belastningsregistret.

Vad upplever nämnden som de stora utmaningarna i arbetet med att förebygga välfärdsbrott?

En utmaning för gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen är hantering av personer som är felaktigt folkbokförda. Exempelvis är det svårt för förvaltningen att kontrollera folkbokföring för de som saknar personnummer och därigenom svårt för förvaltningen att säkerställa att de bor i Malmö och har rätt till utbildning inom nämndens verksamheter.

Nämnden har inte befogenhet till genomföra tillsyn av fristående gymnasieskolor fastän nämnden har ersättningsansvar enligt bidrag på lika villkor samt ansvar för att hantera tilläggsbelopp till fristående skolor. Nämnden har inte möjlighet att kontrollera närvaro och säkerställa att ersättningen används korrekt.

En utmaning för redovisningsenheten är att upptäcka nya metoder avseende bluffakturor och bedrägeriförsök.

Med vilka och hur samverkar nämnden med andra nämnder, myndigheter och andra relevanta aktörer i arbetet med att förebygga, kunskapsutveckla och kontrollera

Nämnden samarbetar med flertalet myndigheter och aktörer för att förebygga, kunskapsutveckla och kontrollera välfärdsbrott.

- Social- och arbetsmarknadsförvaltningen samverkar med kommunala aktivitetsansvaret (KAA) angående invånare som är 18 + för att kontrollera om personen finns inskriven inom KAAs verksamheter.
- Försäkringskassan samverkar med gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden avseende information om invånare som är inskrivna inom gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens verksamheter och samt information om anställda på gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen.

Med vilka andra nämnder, myndigheter och andra relevanta aktörer ser nämnden ett behov av att utveckla samverkan i arbetet med att förebygga, kunskapsutveckla och kontrollera

Nämnden har inte befogenhet till genomföra tillsyn av fristående gymnasieskolor fastän nämnden har ersättningsansvar enligt bidrag på lika villkor samt ansvar för att hantera tilläggsbelopp till fristående skolor. Nämnden har inte möjlighet att kontrollera närvaro och säkerställa att ersättningen används korrekt. Nämnden ser behov av beslut på nationell nivå för att hantera denna utmaning. Det finns nuvarande en statlig utredning Skärpta villkor för friskolesektorn (SOU 2025:37) som delvis syftar till att skapa möjligheter för kommunen att utkräva återbetalning från fristående skolor vid felaktig användning av bidrag. Däremot klargör utredningen inte kommunernas mandat i tillräcklig utsträckning.

Nämnden har utvecklat samverkan med Skatteverket gällande folkbokföringsbrott. Idag sker nämndens kontroller och informationsutbyte med Skatteverket avseende folkbokföring främst manuellt. Nämnden ser behov av att vidareutveckla digitala verktyg för folkbokföringskontroller och folkbokföringsutredningar.

Vilka funktioner/verksamheter inom nämndens uppdrag har identifierats som särskilt betydande i arbetet med att motverka välfärdsbrottslighet?

- Redovisningsenheten på grundskoleförvaltningen arbetar aktivt med att begränsa möjligheterna till välfärdsbrott i samband med utbetalningar.
- HR genomför relevanta kontroller vid anställningar och rapporteringar av VAB och föräldraledigheter till Skatteverket/Försäkringskassan.
- Inköpsamordnare säkerställer korrekt hantering i samband med avtalstecknande.
- Beredskapssamordnare tar fram rutin för otillåten påverkan.
- Chefer är viktiga kontrollfunktioner kring rapportering av semester, VAB och sjukskrivning samt för uppföljning av bisysslor i samband med medarbetarsamtal.
- Intern kontroll är betydande i arbetet mot välfärdsbrott för att identifiera risker, granska och åtgärda.
- Chefer, HR-funktioner och beredskapssamordnare planerar kompetensutvecklingsinsatser för personal gällande välfärdsbrott.

Hur skattar nämnden sammantaget det egna arbetet med att motverka välfärdsbrottslighet?

Nr	Självskattning	Tillfredsställande	Förbättrings område	Ej tillfredsstä llande
1	Övergripande		x	
2	Förebygga	x		
3	Kunskapsutveckla		x	
4	Samverka	x		
5	Kontrollera	x		